

عنوان مقاله:

مقایسه فهرست شاهان اشکانی در متن های تاریخی سده سوم تا پنجم با تمرکز بر تفاوت فهرست فردوسی، بیرونی و ثعالبی

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 53، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

سید علی محمودی لاهیجانی - دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

خلاصه مقاله:

در بیشتر متن های تاریخی سده های نخستین اسلامی که بر اساس روایت های پیش از اسلام و ترجمه آن ها نوشته شده است، فهرست هایی از نام و سال شمار شاهان اشکانی دیده می شود که تفاوت هایی با یکدیگر دارد. با در نظر گرفتن این تفاوت ها می توان فهرست پادشاهان اشکانی را به پنج گروه تقسیم و ریشه روایت های آن ها را بررسی کرد. در این میان تفاوت فهرست پادشاهان اشکانی در شاهنامه فردوسی و روایت بیرونی از شاهنامه ابومنصوری و همچنین سخن ثعالبی از کتابی به نام شاهنامه، این پرسش را پیش می کشد که اگر فردوسی شاهنامه ابومنصوری را منظوم کرده است، چرا روایت منظوم او با سخن بیرونی از همین کتاب تفاوت دارد؟ در این مقاله کوشش شده تا با روش تحلیل اسناد نشان داده شود که فهرست فردوسی و بیرونی در کدامیک از پنج گروه مورد نظر قرار می گیرد. با در نظر گرفتن این نکته می توان احتمال داد که دو روایت متفاوت در شاهنامه ابومنصوری بوده است؛ نخست روایتی نه چندان دقیق، اما متداول در میان تاریخ نویسان که فردوسی آن را به نظم درآورده است و ثعالبی به بخش هایی از آن اشاره می کند و دیگری جدولی که در متن های تاریخی به آن اشاره ای نشده و بیرونی آن را به کتاب خود برده است.

کلمات کلیدی:

فهرست اشکانیان، شاهنامه ابومنصوری، شاهنامه فردوسی، آثار الباقیه بیرونی، غرر السیر ثعالبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230224>

